

העלוך הקהילתי של דרכי נעם

דרכי נעם – מיכה אמיר

משפחת וולק-יצחקי מככבת פעמיים בגיליון הזה. הם גם רואיינו על ידי דניאל וינטרוב במדור "נעים להכיר", וגם משיקים מדור חדש, מזמין, מפתיע, מעניין, מחכים ומפרגן. במסגרת המדור, חברי קהילה ממליצים על מאכל שאכלו אצל חברי קהילה אחרים, ומשתפים במתכון. והפעם, איך טעות קטנה בהוראות ההכנה משדרגת את התבשיל. מה שמזכיר לי את הסיפור הבא:

ערב שבת בין השמשות, המבשלת של הכפר באה בריצה מבוהלת אל הרבי ובקול חנוק מדמעות אומרת לו: "רבי, הצילו! נפלה לי בטעות חתיכה קטנה של 'דבר אחר', אתה יודע... בשר לא כשר... לתוך הנזיד שהכנתי לשבת. עכשיו כל התבשיל שלי טרף ולא יהיה לי מה לתת לכל הכפר לאכול. איזו מן שבת תהיה לנו בלי התבשיל? עזור לי רבי, מה עושים?" שואל אותה הרב "מה גודל החתיכה?" האשה מקרבת אצבע לאגודל, עד כדי רווח קטנטן בניהם ואומרת: "ככה". "ומה גודל הסיר?" שואל הרב. "ככה", אומרת האשה כשהיא פורסת מלוא אורכן את שתי זרועותיה הארוכות. "והסיר, הסיר הזה שלך, הוא היה מלא מלא?" מקשה הרב. "הוא עלה על גדותיו!" עונה לו המבשלת. אם כך", אומר לה הרב החכם, "הדבר הזה 'בטל בשישים'. תני לציבור לאכול. שבת שלום ומבורך."

כעבור כמה שבועות פוגשת האשה במקרה את הרב. היא פונה אליו במאור פנים ובשמחה גדולה ואומרת לו: "רבי, אתה אדיר! מאז שלימדת אותי את ה'בטל בשישים', התבשילים שלי יוצאים הרבה יותר טובים והסועדים ממש מלקקים את האצבעות. תודה רבה!"

ובכן, אם גם אתם התארחתם ונהניתם מהאוכל – שגיאו ועטרה ישמחו לסייע לכם לפרגן למארחים.

עוד תוכלו לקרוא הגיגים על פרשת השבוע מאת סיגלית הנדשר-פרקש, איתן כהן מביאו לנו סיפור מההפטרה. מחשבות על כבוד האדם ועל איך שהוא בא לידי ביטוי לאורך הדורות מאליהו הנביא ועד הפרופסור אהרון ברק. יוסי ורצברגר התרבותניק מביאו רעיונות והמלצות לביילויים וכרגיל חותם בהערות שוליים. וגם, טיול ט"ו בשבט – התמונות.

מי מחברי הקהילה שרוצה לבטא את עצמו, לחלוק מחשבות, ולהגג הגיגים מוזמן לפנות אלי ולהציע. מדובר בבמה מאד יוקרתית ואקסקלוסיבית ויחד עם זה, סלחנית ולא נשכנית מדי. הזדמנות טובה לצאת לאור.

שבת שלום וקריאה מהנה.

מיכה אמיר – חבר ועד הנהלה, מנכ"ל משקי דן, חרזן חובב

מעט היו"ר – מאיר קלך

שבת שלום לכל הקהילה. בשבועיים האחרונים הכרזנו על כוונה לשנות את הפורמט של דבר תורה. השיקולים היו הרצון לעמוד מאחרי התואר "קהילה לומדת" (להיפטר מהמרכאות...), לצמצם את הפאדיחה הכרוכה בכך ששיעור הבוקר לא הצליח להחזיק מעמד, לתת לחברים הזדמנות להעביר שיעורים ארוכים יותר – הזמן התקני לדבר תורה לפני מוסף הוגדר פעם כחמש דקות... – מבלי להטריח את הציבור. לאחר ההכרזות הללו הביעו חלק מן החברים עמדות ששוללות את הרעיון ונימוקיהם עמם. למשל, ההזדמנות שיש כמעט לכל חבר לעמוד לפני הציבור ולומר דבר תורה תישלל במתכונת החדשה ותישאיר נחלתם של המלמדים המקצועיים. רבים לא יישארו לשיעור אחרי התפילה. זה מתנגש עם תפילת ילדים ועוד... ובכן, החלטנו להשאיר את דבר התורה במתכונתו הנוכחית. אנו מבקשים מכל הדוברים שלא לחרוג מחמש דקות (אפשר!). בכל זאת, אנו רואים חשיבות בתיגבור השיעורים התורניים בקהילה, ולכן נארגן פעם בחודש שיעור של 20 דקות לאחר התפילה. תודה לכל מי שידע להעביר את ביקורתו לחברי הועד בצורה מכובדת.

לידיעת המודאגים משריפות לאחרונה רכשנו מטפים לבית הכנסת למקרה חירום של שריפה. המטפים נמצאים במחסן בכניסה. שלא נדע ולא נזדקק...

מאיר קלך – יו"ר ועד הנהלה, מרצה הנדסת מערכות מידע באוניברסיטת בן-גוריון וממייסדי עמותת "גשר ההלכה"

תודה לויקטור אריאל על ההרצאה שהעביר על המאבק של גבעת התיאורה. מחד היה בה מסר אופטימי בקשר ליכולת שלנו לשנות דברים אך מאידך המחשבה שללא מאבק, מוסדות התכנון בארץ היו מוותרים על מקום זה מעבירה בי את המחשבה על אילו מקומות בטבע שלא היה מי שיועק את קולם הלכו ואינם עוד.

בעבודתי אני עובד ברשות הטבע והגנים, בה אני יום יום נחשף למאבקים דומים אשר לעיתים אנו מרגישים (ביחד עם גופים ירוקים נוספים) שאנו לבד. וכחומר למחשבה אני רוצה להביא בפניכם נתון מעניין. רוב המאבקים שיש להם "אבא", הזועקים הם תושבי המקום. לתופעה זו קוראים NIMBY - Not In My Back Yard, וכאשר זה מקום שאינו בחצר של מישהו זעקתו של מקום זה אינה נשמעת.

הדוגמא הטובה ביותר לכך היא הרכבת לאילת שמתקדמת במוסדות התכנון בימים אלו והולכת להחריב את הנגב והערבה ללא שהוכח שיש לה הצדקה כלכלית להרס שהיא תגרום. אבל היא רחוקה מהעין של רוב הציבור ולכן המאבק אינו מתרומם. תחשבו על זה... הערת שוליים

הפעם אני רוצה לקחת אתכם לשוליים אבל מהצד השני שלהם, שירי ראשית הצינות, נחשפתי לפני זמן קצר ונשכתי בדיסק מיוחד של הזמרת קרני אלדד בשם "שירי ארצי" בו עיבודים מיוחדים לשירים מאז כמו ציון תמתי, שחקי שחקי והיו לילות. הכלים שמלווים את האלבום הם קלסים מאוד, והמפגש ביניהם לבין הרקע האלקטרוני הופך את הצליל לייחודי וטיפוסי, אבל מעל הכל נדמה לי שהוא מצליח לגעת בנקודה מדויקת בלב..

באתר שלה תוכלו לשמוע טעימה מהשירים. מומלץ מאד.

יוסי ורצברגר – יועץ ברשות הטבע והגנים וחובב תרבות פרינג'

פרשת כי תשא – איתן כהן

כֹּה-אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׁימוּ אִישׁ-תְּרֻבוֹ עַל-תְּרֻבוֹ עֲבָרוּ וְשׁוּבוּ מִשְׁעַר לְשַׁעַר בְּמַחְנֶה וְהָרְגוּ אִישׁ-אֶת-אָחִיו וְאִישׁ אֶת-רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת-קְרֹבוֹ. וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי-לְוִי כְּכָבֵר מִשָּׁה וַיַּפְּלוּ מִן-הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כְּשִׁלֹּשֶׁת אֲלֵפֵי אִישׁ. (שמות לב)

לאחר מעשה העגל, מתאר המקרא כיצד הרגו בני לוי בחרב כשלושת אלפים מאחיהם, רעיהם וקרוביהם. מעשה מזוועה זה הוא אולי אחד ממקרי האלימות הראשונים בחסות דת ישראל, אך הוא בוודאי לא היה האחרון שבהם. ההפטרה לפרשתנו מתארת אף היא מקרה דומה, בו שחט אליהו ללא רחמים את נביאי הבעל:

וַתַּפֵּל אִשׁ-ה' וַתֹּאכַל אֶת-הָעֵלֶה וְאֶת-הָעֵצִים וְאֶת-הָאֲבָנִים וְאֶת-הָעֶפְרַיִם וְאֶת-הַמִּיִּם אֲשֶׁר-בַּתְּעֵלָה לְחֻקָּהּ. וַיֵּרָא כָּל-הָעָם וַיַּפְּלוּ עַל-פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ ה' הוּא הָאֱלֹהִים ה' הוּא הָאֱלֹהִים. וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵינוּ לָהֶם תַּפְּשׂוּ אֶת-נְבִיאֵי הַבַּעַל אִישׁ אֶל-יִמְלָט מֵהֶם וַיִּתְּשׂוּם וַיִּוָּרְדוּ אֲלֵיהֶם אֵל-נֶחֱל קִישׁוֹן וַיִּשְׁחָטֵם שָׁם. (מלכים א יח)

מקרה נוסף של קנאות דתית אירע ביום ט' באדר לפני כאלפיים שנה, לאחר שהתעוררה מחלוקת קשה בין בית הלל לבית שמאי. מחלוקת זו הולידה קרע קשה בין שני הבתים, ולפי חלק מהגרסאות אף הובילה לרצח המוני בחסות הדת:

בט' בו (בחודש אדר) גזרו תענית על שנחלקו בית שמאי ובית הלל והיה קשה אותו היום כעשיית העגל [*והרגו אילו מאילו ואילו מאילו, ונהרגו שלשת אלפים מתלמידיהם] (הלכות גדולות, הלכות ט באב; *כך על פי חלק מהגרסאות שנמצאו בגניזת קהיר). לעיתים נדמה שאלימות ורצח הם נגזרת של האמונה הדתית; וכתוצאה מכך גם שאנו נדרשים לבחור בין ערכי היהדות האלימים לערכים דמוקרטיים מלאי חמלה. אך למעשה, ההפך הוא הנכון: הקהילות, הכבוד הבסיסי שאנו רוחשים זה לזה, האיסור לפגוע בזולת ולנצל אותו לצרכי האישיים, וההכרה בזכויות היסוד להן זכאי כל אדם באשר הוא אדם, מקורם בדת. העימות בין אלימות לחמלה הוא פנים דתי, ולמרות הכל, אל לנו לשכוח שבראייה היסטורית הטוב הוא שניצח, ושהפונדמנטליזם הדתי הוא היוצא מן הכלל, החריג. אלמלא הדת, אמנם לא היה פונדמנטליזם דתי, אך גם "כבוד האדם", מוסר אנושי, וזכויות יסוד היו נעלמים מן העולם:

המושג "כבוד האדם" אינו חדש עמנו. שורשיו שתולים במורשת היהודית שלנו... אכן, כבוד האדם – או כפי שהוא מכונה "כבוד הבריות" – הוא ערך מרכזי ביהדות... מהמורשת היהודית עבר המושג של כבוד האדם אל הנצרות, ופותח על ידי התיאולוגים הנוצרים. "כבוד האדם" משמש מושג מפתח במשנתם של פילוסופים רבים. מושג זה פותח בעיקר על ידי קאנט. על פי תפיסתו, התנהגות היא מוסרית אם היא מבטאת את האנושיות שבאדם... כבוד האדם, אין לו מחיר. אין להקריבו למען ערך אחר. כבוד האדם הוא הערך העליון.

(אהרון ברק, פורסם ב"הארץ", 3.6.1994)

טיול ט"ו בשבט

תקציר הפרקים הקודמים: לפני שבועיים דווחו לנו בהרחבה גם יוסי ורצברגר וגם שלומי רואש על טיול ט"ו בשבט קהילתי שנערך בפארק קנדה. הטיול אורגן על ידי ועדת תרבות. הדרך על ידי שלומי. לפני הטיול התבקשו החברים להביא מצלמות מסוגים שונים לרבות סמארטפונים. במהלך הטיול (לא להתבלבל, כל הסיפור "מדלת לדלת" אך שעתים, הדיווחים יותר ארוכים מהטיול עצמו) אינגריד מולר חלקה הוראות, עצות והדרכה על איך מצלמים בכלל ואיך מצלמים טבע בפרט. התמונות רוכזו ונערכו בצורת מצגת קליפ נחמדה. להלן מבחר, לא בטוח שמייצג... של התמונות שצולמו שם בטבע. הזדמנות נוספת לחלק שבחים לכל הנוגעים בדבר ולהתחיל לצפות לטיול הבא.

חטא העגל – על הצורך בהמחשה – סיגלית הנדרש פרקש

פליאה גדולה עולה על בני ישראל ממעשה חטא העגל, לנוכח העובדה שחוו במשך כשבעה שבועות רצף אירועים ניסי ועוצמתי שתחילתו במכת בכורות ויציאת מצריים, עובר את קריעת ים סוף וכלה במעמד הר סיני העצמתי. אבדן האמון והאמונה של בני ישראל זועק. תחילתו בספק לגבי חזרתו של משה מן ההר וזאת למרות שמשה, אליבא דרש"י הודיע לעם כי ישוב בתוך 40 יום. אחר כך מגיע אבדן האמון באל שאינו נוכח. בני ישראל דורשים מאהרון שיעשה להם אל חלופי, נוכח, נגיש ונראה. גם הרמב"ן מציין כי העם לא באמת סבר כי העגל הוציא אותו ממצרים, כיוון שהשתמש בביטוי "העלון" ולא "הוציאנו". אולם הם סברו כי הכח שנבע מאותה צורה הוא הכח האלוקי שהוציאם ממצרים. דהיינו העגל הוא המחשה של האל הלא נוכח.

אנו רואים כאן צורך גדול בהמחשה. אותו עם עבדים שהתהווה בסביבה אלילית התקשה לקבל אלוהות מופשטת. קושי זה מובן גם היום והוא אחת מן הסוגיות האמוניות המרכזיות – האמונה באל שאינו גוף ואין לו דמות הגוף. הקב"ה סבר כי מעמד הר סיני יחולל שינוי דרמטי בצורך הזה ומכאן הכעס והאכזבה האלוקית כמו גם כעסו של משה. אלא שבחינה של ההיסטוריה של עם ישראל כפי שהיא נפרסת בתנ"ך מלמדת כי הצורך בהמחשת האלוהות היה כה חזק עד שלא היתה כמעט תקופה בהיסטוריה של בית ראשון שלא היו במות ועבודת אלילים בצד עבודת ה'.

עו"ד סיגלית הנדרש-פרקש – מראשוני העיר, חברת מועצת העיר לשעבר ופעילה בארגוני נשים, נשואה לדובי ואם לחמישה

אם אין קמח – אין תורה! מדור קולינרי בעריכת עטרה ושגיא וולק-יצחקי

המדור עוסק בצד הקולינרי של הקהילה. בכל גיליון נארח מתכון שהשתתף באירוח בשבת בקהילה. במילים פשוטות: התארחתם? אהבתם? בואו להמליץ! והפעם: משפחת ברמן כהן ממליצים על ה"מרק המתאדה" שטעמו אצל משפחת קבקוב. שרה מספרת: "הוזמנו למשפחת קבקוב בשבת האירוח בשנה שעברה. המארחים היו מאוד נחמדים והתחשבו בסידני הצמחוני כשתכננו את הארוחה. הם הגישו מרק שהילדים שלנו גמעו בשמחה. הם סיפרו שבטעות שכחו לכסות את הסיר והמרק התאדה ונהפך לסמיך. המתכון המצורף הוא המתכון כפי שאליס קבקוב העבירה אלינו. ברוח ה"תקלה" שבמקור, אנחנו מבשלים את המרק קצת יותר מידי ועם מכסה פתוח למחצה כדי לקבל את אותו מרק סמיך ונזידי שטעמנו באותה שבת. זה המרק האהוב עלינו וכשהילדים מבקשים אותו הם קוראים לו "המרק המתאדה"."

מרק דגנים מלאים של אליס קבקוב:

הוראות הכנה:	2 גזרים חתוכים לקוביות	1 בצל גדול חתוך לקוביות
לטגן קלות את הבצל עם עלי הדפנה	1 תפוח"א חתוך לקוביות	1 עלה דפנה
להוסיף את האפונה, השעועית, הגריסים והמים	2 כפות מלח	3 כפות שמן
להביא לרתיחה	½ כפית מלח סלרי (לא חובה)	כוס אפונה יבשה (מושרת במים למשך לילה)
לכסות (ולערבב קלות) למשך שעה	¼ כפית פלפל	½ כוס שעועית (מושרית במים למשך הלילה)
להוסיף את שאר המצרכים	½ כפית טימין	¼ כוס גריסים
לבשל למשך שעה נוספת	½ כפית בזיליקום	10 כוסות מים

אם מאריכים קצת את שלב 6... מקבלים את הטעם המשובח של ה"טעות" ההיא.

עורכי המדור: עטרה ושגיא וולק-יצחקי

נעים להכיר, משפחת יצחקי-וולק – דניאל וינטרוב מראיינת

מי הם בני המשפחה? ובמה אתם עוסקים? שלושה בני משפחת יצחקי-וולק: עטרה, שגיא ונועם. עטרה עובדת בהסתדרות הציונית העולמית בירושלים. שגיא עובד בחברת מסחר באלקטרוניקה בין לאומית בבית שמש. נועם בן חמישה וחצי חודשים, "עובד" במשפחתון איריס ליד הבית. איריס טיפלה בהרבה ילדים מהקהילה. צורית היא זאת שהמליצה לנו עליה וכל יום חדש מודים לה על השידוך המעולה. גרים ברחוב נחל הירמוך 17. מהבית שלנו אפשר לראות את החצר של נתיב זבולון.

מה הפעילות המשפחתית האהובה עליכם? מדי פעם, בדר"כ סביב יום נישואין, חגים או שסתם מתחשק לחגוג ולהחליף אורח, אנחנו הולכים למרכז קניות בלתי מוכר ו"משחקים משחק" ייחודי שאנחנו המצאנו לעצמנו: קובעים מראש קטגוריה "משהו למרחב המשפחתי", מסגרת תקציב, "עד 89 שח, וזמן לשוטטות "45 דק' זז!". אנחנו מתפצלים ויוצאים למשימה ובסוף נפגשים ומשווים את המתנות. מגניב לראות שיש לנו פרשנויות שונות למשימה ובחירות שונות מאותו היצע.

איך הגעתם למודיעין ולקהילת "דרכי נעם"? במקרה. כשהגענו למודיעין לפני שנה וחצי לא הכנו את העיר בכלל ובטוח שלא את הקהילה. כשחיפשנו דירה הפרמטר העיקרי (היחיד?) היה המיקום- שיהיה קרוב לקניון ולתחנת הרכבת. בית הכנסת "דרכי נעם" קרוב אלינו מבחינה גיאוגרפית וקהילת "דרכי נעם" קרובה אלינו רעיונית.

ספרו לנו אנקדוטה משפחתית מעניינת... די מצחיק (ואולי עצוב?) ששגיא מוכר אלפי טלוויזיות, מצלמות וקונסולות משחקים אבל, הסנדלר הולך יחף... אצלנו בבית אין לא טלוויזיה, לא מצלמה ולא קונסולת משחקים...